Uitgave van de vereniging
Molenvrienden Land van Cuijk

DE MOLENVRIEND

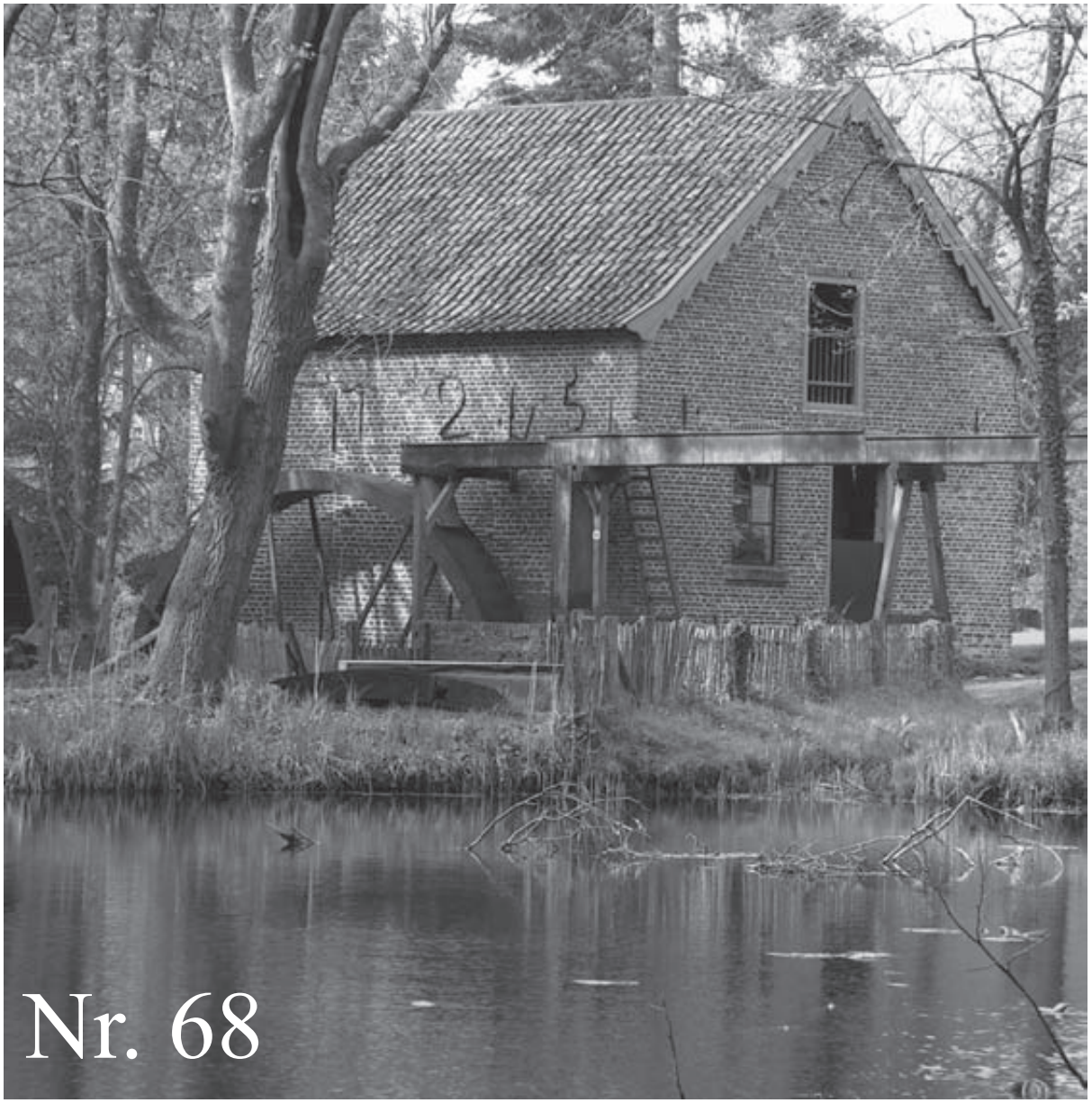

Nr. 68

VERENIGING MOLENVRIENDEN LAND VAN CUIJK

Molenvereniging in het Land van Cuijk en omstreken
www.molenvrienden.nl

BESTUUR

VOORZITTER	Mari Goossens	D. Boutsstraat 25
	Tel. 0485-573815	5831 VN BOXMEER
SECRETARIS	Walter Cornelissen	Park 8
	Tel. 0485-478818	5446 PH WANROIJ
	Fax 0842-110623	E-mail: molenvrienden@home.nl
PENNINGMEESTER	Frits Harteman	Bilderbeekstraat 23
	Tel. 0485-572271	5831 CW BOXMEER
BESTUURSLEDEN	Peter Pouwels	Vijverweg 6
	Tel. 024-3974266	6562 ZL GROESBEEK
	Rob Snel	Chopinstraat 33
	Tel. 024-3582526	6584 EJ MOLENHOEK

LEDENADMINISTRATIE	Tel. 0485-322460	Park 8
	Fax 0842-110623	5446 PH WANROIJ
	REKENINGNUMMER: 4008385 *onder vermelding adres penningmeester*	

MOLENARCHIEF LAND VAN CUIJK	Hans Heijs	Steenstraat 85A
	Tel. 0485-577330	5831 JC BOXMEER
	Eenieder kan na afspraak het archief raadplegen	

Colofon

Jaargang 25, nummer 4, december 2009
Lijfblad van de vereniging Molenvrienden Land van Cuijk, opgericht in 1984.
De Molenvriend wordt gratis toegezonden aan de leden van de vereniging. De contributie hiervoor is € 10,--. Aanmelding kan geschieden door het bewuste bedrag te storten op de betaalrekening van de vereniging. De Molenvriend is een advertentiemedium. Prijs losse nummers € 1,50.
ISSN 1384 8526

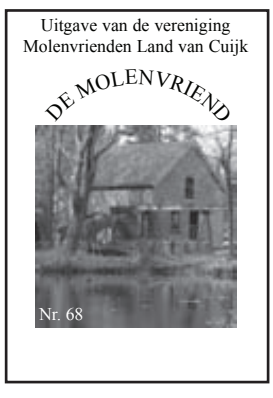

REDACTIE	*Harry Daverveld*	*Pierre Gielen*
	Mari Goossens	*Frits Harteman*
	Peter Simons	*Marko Sturm*
	Paul Verheijen	
REDACTIEADRES	*D. Boutsstraat 25*	*5831 VN BOXMEER*
	e-mail: mjfagoossens01@hetnet.nl	
	De Erica 2	*5831 RX BOXMEER*
	e-mail: j.m.sturm@alumnus.utwente.nl	
VERDER WERKTE(N) MEE	*Peter Pouwels, Karel Siebers en Rob Snel*	
ILLUSTRATIES	*Walter Cornelissen, Mari Goossens, Jos van der Heijden, Peter Pouwels, Karel Siebers, Rob Snel*	

VOORPAGINA De Bovenste Plasmolen te Plasmolen, foto Peter Pouwels

In dit nummer

pagina 2 **Colofon**
pagina 3 **In dit nummer**
Van de redactie
pagina 4 **Mededelingen van het bestuur**
pagina 6 **Herdenking luchtlandingen Market Garden**
door: Rob Snel
pagina 7 **De molenbiotoop**
over de waterhuishouding rond de Bovenste Plasmolen
door: Peter Pouwels
pagina 11 **Vlaams-Brabantse dag**
verslag van de contactdag in België
door: Rob Snel
pagina 12 **Molenpoëzie**
door: Frits Harteman
pagina 13 **Aan de licht**
een molenaar stelt zich voor...
door: Karel Siebers
pagina 14 **Molens in de regio**
de stand van zaken omtrent de molens in de regio
door: Mari Goossens en Marko Sturm

Van de redactie

Het einde van het jaar is voor velen een drukke periode, denk bijvoorbeeld maar aan de aankopen en voorbereidingen voor Sinterklaas en Kerstmis. Desondanks heeft de redactie geprobeerd om nog dit jaar een Molenvriend uit te brengen. Als het goed is, valt dit nummer voor of rond de jaarwisseling bij de lezers op de deurmat.

Al is dit nummer ietsje dunner dan meestal het geval is, de inhoud is zeker de moeite waard. Op de voorpagina staat een prachtige foto van de Bovenste Plasmolen, één van de watermolens in het werkgebied van de vereniging. Deze molen kan functioneren door een omvangrijk netwerk van beken, sluisjes en molenvijvers. Peter Pouwels neemt u mee langs dit uitgekiende systeem in het prachtige natuurgebied de Sint-Jansberg.

Tot slot wil ik u namens de redactie een voorspoedig 2010 toewensen. Voor de vereniging wordt dit een jubileumjaar. We hopen dat dit een succes wordt en dat we volgend jaar over vele geslaagde activiteiten kunnen berichten.

Marko Sturm

Mededelingen van het bestuur

Voor u ligt alweer de laatste Molenvriend van het jaar 2009. We kunnen terugkijken op een prachtig jaar, mooi weer en goede maalwindjes. De molen- en monumentdagen werden goed bezocht, we mogen wensen dat we in 2010 onder dezelfde gunstige condities mogen draaien.

Samenvattend verslag van de molenaarsvergadering.

Aanwezig: M. Goossens, J. Houben, F. Harteman, P. Pouwels, P. Simons, R. Snel, H. Kaanen, H. Heijs, D. Werts, J. v.d. Heijden, S. Willems, H. Daverveld en P. Verheijen

1. De voorzitter Mari Goossens opent de vergadering en heet iedereen welkom. Zoals de agenda al aangeeft, zal deze vergadering geheel in het teken staan van het jubileum op 27 juni 2010. Er zijn geen ingekomen stukken te behandelen of verdere mededelingen te doen.

2. De notulen van voorgaande molenaarsvergadering 03-04-2009 zijn niet besproken.

3. De voorzitter geeft het hoofd van de feestcommissie, Peter Simons, het woord. Peter beschrijft de stand van zaken en welke stappen en beslissingen de feestcommissie reeds heeft genomen. Uit alle voorstellen die in de commissie zijn gedaan is een keuze gemaakt. Natuurlijk spelen daar een aantal factoren een rol, waarvan uitvoerbaarheid en natuurlijk de beschikbare financiën belangrijke zijn.
De feestcommissie heeft besloten om:

- fietsroutes te ontwerpen rond de deelnemende molens
- vlaggen en meelzakken te laten bedrukken met het logo en de naam van de vereniging
- de molenposter aan te passen en een beperkt aantal te laten drukken
- een folder te presenteren met de doelstellingen van de vereniging
- het laten drukken van ansichtkaarten van alle molens en het samenstellen van pakketjes kaarten voor de verkoop (± € 0,15 per kaart). De vereniging wil zich graag presenteren op de jaarvergadering 2010 van de Hollandsche Molen te Amsterdam.

Peter presenteert een zestal fietsroutes en vraagt de aanwezigen hun mening te geven, wat betreft de lay-out, bruikbaarheid en attractiviteit. Over de lay-out is men goed te spreken. Graag de routes in kleurendruk, zo komt niet alleen de route goed tot zijn recht maar ook de afgedrukte molens van de route. Eerst zal Mari informeren wat de kosten hiervan zullen zijn, waarna alsnog gekeken kan worden naar eventuele alternatieven, zwart/wit of zwart/wit met de route in kleur. Er is berekend dat 100 folders per route voldoende zou zijn. Afhankelijk van de kosten kunnen dit er meer of minder worden. Een persbericht in de krant inclusief vermelding van de openingstijden zou ook een goede optie zijn. Op de fietsroutes moet duidelijk herkenbaar zijn dat het hier om een speciale uitgave gaat t.b.v. het jubileum van en voor onze vereniging. Het streven is de routes en ansichtkaarten voor 13 mei (landelijke fietstocht en/of molendag) op de plaats van bestemming te hebben.

Mari presenteert de bedrukte vlaggen, meelzakken, de folder en de poster met onze molenkaart. De producten zien er goed uit en iedere aanwezige krijgt 1

vlag, 2 meelzakken en een folder mee. De poster is in een beperkte oplage gedrukt en kan helaas niet aan iedereen worden verstrekt.

Let op, dit zijn de activiteiten die zijn georganiseerd door de feestcommissie. Het is nu aan de deelnemende molenaars om zelf voor hun eigen molen ook iets speciaals te organiseren. De commissie zou graag op de hoogte gehouden worden van de voorgenomen activiteiten om dit ook kenbaar te kunnen maken in diverse publicaties.

De officiële jubileumdag is 18 januari en de feestcommissie is er nog niet uit of er op deze dag iets georganiseerd dient te worden. Voor de molenaars van de vereniging wordt een BBQ (eigen kosten) georganiseerd op **zaterdag 3 juli 2010.** Graag zouden we hiervoor een geschikte locatie willen hebben, suggesties zijn welkom.

4. Rondvraag en mededelingen. Er zijn op dit moment geen rondvragen te beantwoorden, wel is er een mededeling.
John Houben geeft aan dat er weer vier deelnemers zijn opgegeven voor het proefexamen, voorafgaand aan het molenaarsexamen. Dit proefexamen vindt plaats op de Hamse molen te Wanroij. We wensen de deelnemers veel succes en hopen ze allemaal in 2010 te kunnen verwelkomen als gediplomeerd molenaar.
Ook zijn er afgelopen maanden 3 nieuwe leden bij de vereniging gekomen en dat is voor de vereniging een goede zaak.

De voorzitter sluit de vergadering, we nemen nog een borreltje waarna iedereen weer huiswaarts gaat.

De ziekenboeg

De opkomst voor deze vergadering viel wat tegen, zeker omdat het dit keer helemaal over het jubileumfeest ging. Een van de redenen zou kunnen zijn dat hier de griepgolf, Mexicaans of gewoon, een rol heeft gespeeld. Gezien de leeftijdsopbouw van de molenaars worden de meeste deze of volgende week ingeënt. We hopen dat hierdoor onze molens kunnen blijven draaien.
Verder wil ik graag nog even de langdurige zieken onder de aandacht brengen. Zo heeft Cor van Iersel het afgelopen voorjaar een ernstig hersen- en hartinfarct gehad. Cor is aan het revalideren en het zal hem zeker goed doen als we hem een blijk van medeleven doen toekomen.
Theo van Bergen is gelukkig goed hersteld van zijn herseninfarct. Hij heeft geluk gehad dat het infarct geen blijvende schade heeft gegeven. Theo mag weer autorijden en is weer regelmatig op de molen actief.
Met Jan van Riet gaat het ook weer de goede kant uit. Hij heeft van de zomer een hartoperatie ondergaan en is ook weer druk op zijn molen.

Het bestuur wenst alle molenaars alvast heel fijne feestdagen toe en een goed molenjaar 2010. Speciaal voor de zieken natuurlijk nog van harte beterschap en hou je sterk.

het bestuur

Bij overname van artikelen en/of foto's, auteur en eventuele bron(nen) vermelden. Tevens hiervan melding maken bij de uitgeefster of redactie van dit blad.

De redactie stelt zich niet aansprakelijk voor eventueel gemaakte fouten of anderszins ontstane ongemakken.

Herdenking luchtlandingen Market Garden

In de krant (Gelderlander) werd vermeld dat op 18 september 2009 in Nederasselt de luchtlandingen van Amerikaanse paratroepen zou worden herdacht. Om 11.00 uur 's morgens vroeg worden, uit twee Antonovs dubbeldekkers, para's gedropt bij het herdenkingsmonument. Het krijgsplan van de operatie Market Garden bestond uit het veroveren van de belangrijke bruggen over de Maas, Waal en Rijn. Het moest de weg vrijmaken om, met een grote legermacht, via Brabant naar het noorden op te rukken. Helaas liep het allemaal anders. Vele jonge jongens hebben hier het leven gelaten voor onze vrijheid.
Een mooie gelegenheid dacht ik om de veteranen, middels een feestelijk versierde, draaiende Maasmolen te bedanken.

Die vliegtuigen moeten toch over de molen heen komen dacht ik en TV Gelderland is er ook bij. Jammer genoeg is de oude Dakota, die deze klus zou klaren, door motorstoring niet beschikbaar.
Om 10.00 uur had ik de molen helemaal opgezeild en versierd met vlaggenlijnen en natuurlijk de Nederlandse vlaggen. Al direct had ik, vanaf de weg, grote belangstelling. Uit de bussen met schoolkinderen en veteranen stapten velen uit om foto's te maken en ook de mensen die op de fiets onderweg waren naar het monument stopten even om een plaatje te schieten. Helaas leverde het geen bezoekers aan de molen op, omdat iedereen op tijd op de plaats van de droppings wilde zijn.

Om 11.10 uur verscheen het eerste vliegtuig boven de droppingzone. Bij het verkenningsrondje ontdekten de vliegers de versierde molen en draaide een extra rondje om de molen heen. Na de droppings namen ze afscheid van de molen en vlogen weg.
Omdat ik daarna vele fietsers richting huis zag fietsen, dacht ik dat de festiviteiten waren afgelopen, waarna ik de molen had afgezeild en klaar was om huiswaarts te gaan. Op het moment dat ik de poortjes sluit komen, tot mijn stomme verbazing, de twee Antonovs heel laag over met de landingslichten aan, recht over de molen. Ik weet wel zeker dat de molen indruk op hen heeft gemaakt en ze daarom, voor een tweede dropping eerst een flypass hebben gemaakt. Helaas kon ik niet zo snel mijn fototoestel ter hand nemen. Ik was te laat om van deze bijzondere gebeurtenis een foto te maken. Het heeft me veel gedaan en ik ben blij dat ik, acte de présence heb gegeven.

Tekst en foto: Rob Snel

De Maasmolen te Nederasselt

De molenbiotoop

De Bovenste Plasmolen te Plasmolen

Net zoals wind voor de windmolen, is er water nodig voor de watermolen. De Bovenste Plasmolen is geheel afhankelijk van het water afkomstig uit de stuwwal ten noorden en oosten van de Plasmolen. Deze stuwwallen zijn tijdens de ijstijd zo'n 200.000 jaar geleden ontstaan. Door het enorme gewicht van het ijs werd het eronder liggend pakket rivierafzetting opzij en naar voren omhoog gedrukt, hierdoor ontstond een stuwwal van wel 200 meter hoog, deze is in de loop der tijd door erosie verlaagd. Doordat de stuwwal opgebouwd is uit schuin staande lagen zand, grint en leem, kan het regenwater in deze zand- en grintlagen zakken totdat deze een ondoordringbare leemlaag tegen komt. Daar waar de leemlaag aan de oppervlakte komt, treedt het water naar buiten en spreken we van een bron. In het gebied van de St.-Jansberg komen we verschillende van dergelijke bronnen tegen die uiteindelijk samenvloeien tot een beekje. Eenzelfde verschijnsel zien we ook bij de stuwwallen bij Beek Ubbergen en op de Veluwe (zie kader, noot red.).
De beken voeren echter te weinig water aan om een watermolen te kunnen aandrijven, zodoende heeft men in het verleden verschillende beeklopen aan elkaar gekoppeld en zelf sprengen gegraven om voldoende water te krijgen. Hierdoor is een aaneengesloten watersysteem ontstaan dat meerdere achter elkaar gelegen watermolens kon aandrijven. De Romeinen kenden al de varen genaamd dubbelloof, (zie foto) als gidsplant voor het opsporen en aangraven van sprengen. Ook werd er wel met de wichelroede naar deze bronnen gezocht. Om voldoende water te krijgen om te kunnen malen, werden er zogenaamde spaarvijvers aangelegd en probeerde men tevens een groter verval te verkrijgen, door de beek zo hoog mogelijk tegen de helling aan te leggen, dit zijn de zgn. opgeleide beken.
In de loop der eeuwen is er een uitgekiend systeem van waterwerken aangelegd in het stuwwallengebied van de St.-Jansberg. Het gebied voor de Bovenste Plasmolen beslaat een oppervlakte van ca. 2 km². (1000x2000m).
De hoogste toppen van de stuwwal van voormalig landgoed de St.-Jansberg zijn de Kiekberg, 76 m en de St.-Maartensberg, 66 m boven NAP gelegen. Het laagste punt waar het water heen stroomt is de Maas gelegen op ongeveer 10 m boven NAP.
Het water dat uit de sprengen stroomt, is indirect regenwater dat door de bufferende werking van de zand- en leemlagen wel enkele maanden tot een jaar onderweg kan zijn. Door de bufferende werking van de stuwwal treedt 's zomers en 's winters dezelfde hoeveelheid water uit.

De Bovenste Sprunkelbeek met op de voorgrond de varensoort dubbelloof, een gidsplant voor het opsporen van sprengen

De waterloop van de bovenslag
Een klein stukje lager op ongeveer 43 m +NAP ontspringen de bronnen van de Sprunkel- of Sprankelbeek. De naam Sprunkel is afgeleid van 'sprung' het plaatselijke dialect voor spreng, wat staat voor een gegraven bron. De oorsprong van de Sprunkelbeek bestaat uit meerdere sprengen of bronnen die samenkomen in het zgn. Groene Water, een stuwvijvertje aangelegd rond 1877 voor de bovenslag van de Bovenste Plasmolen.
In het Groene Water op 32 m + NAP, bevindt zich een sluiswerkje (zie foto) waarmee de hoeveelheid water die nodig is voor de molen geregeld kan worden. Het sluiswerk, bestaande uit een stortkoker met overloop en schuif, heeft drie functies: waterslot, overloop en maalsluis. De toevoer van het Groene Water bevindt zich een halve meter onder de waterspiegel, hierdoor functioneert het als een soort waterslot en wordt voorkomen dat er een verstopping door takken of drijfhout in het sluiswerk komt. Via deze toegang stroomt het over een plank heen, de zgn. overloop, welke ervoor

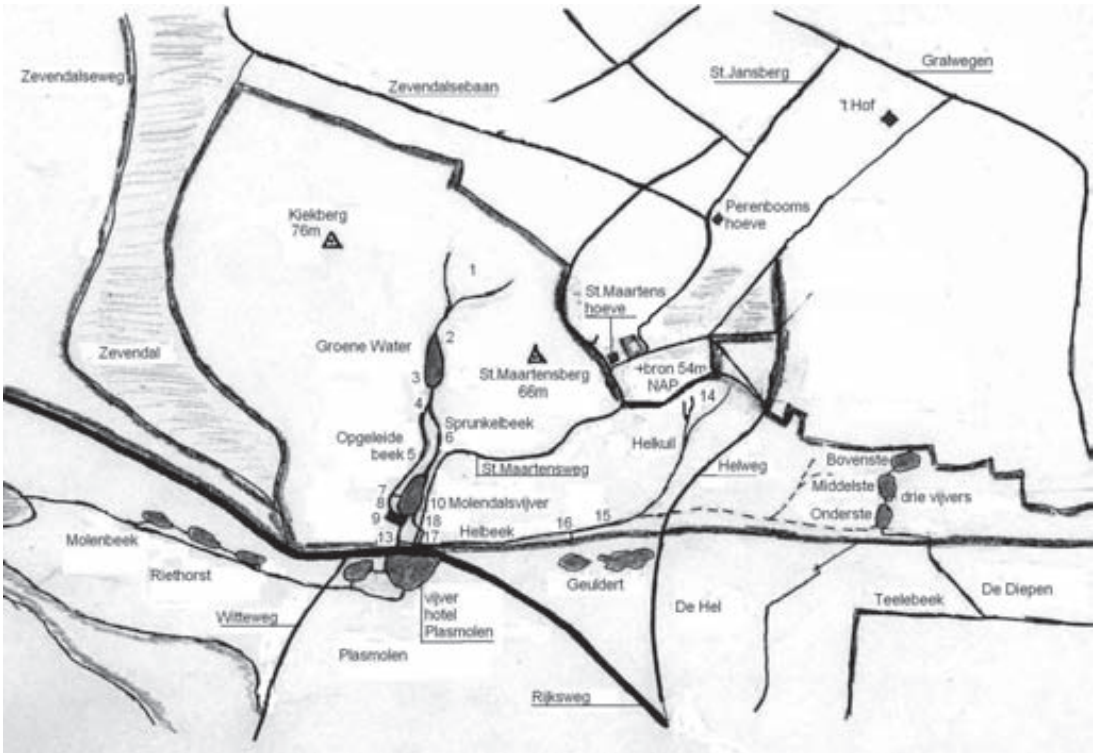

Waterwerken op de St.-Jansberg:

1. Bronnen van de Sprunkelbeek ontspringen op de St.-Maartenberg op 43 m +NAP
2. Groene water, liggende op 32 m +NAP
3. Overloop en maalsluis Groene Water
4. Meetgoot met verdeelstuk Sprunkelbeek
5. Bovenste Sprunkelbeek (opgeleide beek voor bovenslag), liggende op 28 m +NAP
6. Onderste Sprunkelbeek (oorspronkelijke beek voor middenslag), 25 m +NAP
7. Overloop van opgeleide beek naar Molendalsvijver
8. Molenhoofd (vergaarbak) met maalsluis voor bovenslag, liggende op 22 m +NAP
9. Losklep in kanjel voor bovenslag
10. Molendalsvijver, voor middenslag, liggende op 19 m +NAP
11. Maalsluis voor middenslag
12. Losklep voor middenslag
13. Molenbeek van molen naar vijver Hotel Plasmolen
14. Bron Helbeek liggende in de Helkuil
15. Helbeek, liggende op 19 m +NAP
16. Verdeelstuk naar de Kooi bij de Geuldert
17. Waterval Helbeek, liggende op 19 m +NAP
18. Overloop Molendalsvijver naar waterval
19. Verbinding (bypass) tussen waterval en Molenbeek

Spreng

Een **spreng** (of **sprengbeek**) is een door mensen gegraven of verlengde beek. Een sprengenbeek is een gegraven beek, deze beken werden gebruikt voor de aandrijving van watermolens, voor het maken van papier en/of voor water voor wasserijen. Sprengen worden gemaakt door een gat te graven in de helling van een heuvel tot de grondwaterspiegel bereikt is op een plek waar voldoende waterdruk is. Uit deze sprengkop stroomt dan het bronwater eerst naar de oppervlakte en vervolgens via een kanalenstelsel naar de gewenste plek. Soms worden sprengen gevormd uit meerdere sprengkoppen. Soms werden de stroompjes kunstmatig hoog gehouden, om op de plaats van de watermolen voldoende verval te hebben, de opgeleide beken.

Sluis in het Groene Water

zorgt dat de vijver op peil blijft. Het water valt vervolgens in de stortkoker, 4 meter naar beneden, om zijn weg door een gietijzeren pijp onder de stuwdam door te vervolgen in de Bovenste (opgeleide) Sprunkelbeek. De hoeveelheid water die nodig is om te malen kan nu geregeld worden door de schuif omhoog te trekken, er ontstaat dan nl. een opening tussen de planken, door deze groter of kleiner te maken kan men de juiste hoeveelheid water instellen. Staande op het sluiswerkje kun je over de aarden dam in de meetgoot kijken, dit is een rechthoekige goot met een peilschaal en een V-vormige doorstroomopening waar het water doorheen stroomt (zie foto). Door de waterhoogte in de V-goot te meten kan men exact het debiet uitrekenen. Onder normale omstandigheden is de waterhoogte in de V-goot 9 cm wat overeenkomt met een debiet van 18 m^3/h, dit is de hoeveelheid water die de bronnen leveren. Dit is echter onvoldoende om te kunnen malen, hiervoor hebben we minimaal 40 m^3/h nodig, dit komt overeen met een waterhoogte van 14 cm in de V-goot.

Meetgoot in de Bovenste Sprunkelbeek

Indien de Bovenste Plasmolen in bedrijf is, zakt het peil van het Groene Water ongeveer 2 cm per uur. Als we stoppen met malen en de sluis weer dicht zetten, stijgt het water met 1 cm per uur. De constructie van het sluiswerkje is dusdanig dat we maximaal 50 cm van het Groene Water af kunnen malen. Het gehele systeem is dusdanig uitgebalanceerd, dat als we 8 uur continu malen en we hierna het geheel 16 uur met rust laten, de vijver weer precies op zijn oude peil is. We zouden op die manier 7 uur per dag met deze molen kunnen werken, zonder een tekort aan water te krijgen. Vroeger maakte men veel langere werkdagen en we weten dat men dan aan het eind van de week zonder water zat. Indien er dan nog klanten waren die iets te malen hadden, kon men in het verleden nog wel eens zeggen: “kom morgen maar terug”. Maar toen rond 1900 de windmolenaars niet meer alleen afhankelijk van de wind waren, doordat er stoommachines en verbrandingsmotoren bij de molen geplaatst werden, moest de molenaar van de Bovenste Plasmolen wel meedoen om zijn klanten te behouden. Vanaf 1910 werd de watermolen dan ook uitgebreid met een Crossleymotor als hulpaandrijving.
Deze motor werd in drukke tijden bijgezet, en draaide niet langer dan nodig was, want brandstof kost geld! Zodra er weer wat water in de vijver was, werd de motor uitgezet en draaide men weer op water, dat kostte niets. Op een van de balken van de steenzolder van

de Bovenste Plasmolen staat dan ook de toepasselijke spreuk "Vandaag voor geld, morgen voor niets".
Achter de meetgoot bevindt zich een verdeelstuk dat het water verdeelt over de opgeleide (4) Bovenste Sprunkelbeek en de Onderste Sprunkelbeek. Met behulp van een afsluiter kan de gewenste hoeveelheid worden ingesteld. Tijdens het malen van de molen wordt de verdeling zodanig ingesteld dat bijna al het water via de Bovenste Sprunkelbeek (5) loopt. Om te voorkomen dat er schade aan het ecosysteem van de beek ontstaat, blijft een klein gedeelte van het water via de Onderste Sprunkelbeek (6) lopen, zodat deze beek niet droog komt te vallen. Als er niet gemalen wordt met de molen, staat de verdeling dusdanig ingesteld dat er minimaal water via de opgeleide beek stroomt, omdat deze het meest kwetsbaar voor uitspoeling en dijkdoorbraak is. Hier zijn veel onderhoudswerkwerkzaamheden voor nodig om dit op orde te houden.

We vervolgen de 400 meter lange weg die het water via de Bovenste Sprunkelbeek aflegt en uitkomt bij het molenhoofd (8), een vergaarbekken met sluiswerkje voor de bovenslag. Net voor het molenhoofd zit een overloop, deze zorgt ervoor dat het overschot aan water kan overlopen naar het Molendalsvijvertje, zodat het nog voor de middenslag gebruikt kan worden. Bij het molenhoofd of vergaarbak zit de maalsluis waarmee uiteindelijk de hoeveelheid water voor de bovenslag wordt ingesteld. Uiteraard moet een en ander wel in overeenstemming zijn met de afstelling van het sluis- en verdeelwerk bij het Groene Water. Ruim één uur voordat er werkelijk gemalen kan worden, moet de schuif in het molenhoofd geheel worden dichtgezet en wordt de maalsluis bij het Groene Water getrokken. Hierdoor wordt het water in de opgeleide beek tot het gewenste peil opgestuwd. Een onjuiste afstelling heeft tot gevolg dat men na enige tijd te veel of te weinig water krijgt.
Als de schuif in het molenhoofd geopend wordt, stroomt het water via de kanjel (stalen bakgoot) naar het rad toe. Net voor het rad zit nog een klep in de bodem van de kanjel, de zgn. losklep. Door deze klep open te zetten valt het water via een stortkoker, net voor het rad, ruim 7 meter omlaag om vervolgens onder het rad door te stromen. Zodra de losklep gesloten wordt valt het water op het rad, waarbij de bakken gevuld worden met water en het rad gaat bewegen.

De waterloop van de middenslag
Vanuit de Molendalsvijver (10) wordt het water via een maalsluis en duiker naar de middenslag geleid. Door de schuif te trekken kan men de hoeveelheid water die nodig is voor de middenslag instellen. Via het korte stukje goot op ashoogte, net voor het rad, kan het water in de bakken worden gebracht, dit is afhankelijk van de stand van de bakgoot. Tijdens het malen staat de goot horizontaal, de zgn. 'maalstand', het water valt dan halverwege het rad in de bakken. Als er niet gemalen wordt dan staat de bakgoot schuin in de zgn. 'losstand', dan valt het water vóór het rad ruim 3,5 meter na beneden, om vervolgens onder het rad door de molenbeek in te stromen.
Het Molendalsvijvertje krijgt zijn water o.a. van het Groene Water toegevoerd. Via de Onderste Sprunkelbeek stroomt het water naar het Molendalsvijvertje. Bij een onjuiste afstelling van het bovenslagwater of bij onvoldoende afname hiervan, stroomt het

Werkzaamheden aan de Bovenste Sprunkelbeek

water van de Bovenste Sprunkelbeek via de overloop ook in het Molendalsvijvertje. Indien er niet gemalen wordt met de middenslag dan stroomt het water van het Molendalsvijvertje via de verbinding met de Helbeek en het watervalletje (17) naar de molenbeek (13). Zodra er gemalen wordt en het peil van het Molendalsvijverje zakt iets, gaat het water in het verbindingsstuk(18) vanaf de vijver naar de waterval stil staan, om vervolgens de andere kant op te gaan stromen. Hierdoor stroomt het water van de Helbeek naar het Molendalsvijvertje waarbij ook dit water gebruikt kan worden voor de aandrijving van de middenslag van de molen.
Vanaf de waterval, die aangelegd is door boswachter Kellendonk in 1910, stroomt het water door het kropgat van een molensteen via een duiker onder de St.-Maartenweg door. Via deze zgn. afslagtak of bypass stroomt het water, afkomstig van het Molendalsvijvertje, én het water van de Helbeek naar de lager gelegen Molenbeek. Via een duiker gaat de Molenbeek onder de in 1845 aangelegde Rijksweg Nijmegen-Maastricht (N271) door en komt in de onderste molenvijver van voormalig Hotel de Plasmolen terecht.

De Helbeek
De Helbeek ontspringt uit de verschillende bronnen onder in de Helkuil, in een zgn. bronnenbos met zéér hoge ecologische waarde. De Helkuil ligt in een dal oostelijk van de molen gelegen op een afstand van ongeveer 750 meter hemelsbreed gemeten. Vanuit het bronnengebied van de Helkuil stroomt het water in zuidelijke richting om na 100 meter haaks om te buigen en de hoogtelijn langs de voet van de heuvel over een lengte van 750 m te volgen. Na enkele honderden meters is er een aftak (16) in de Helbeek gemaakt, hier wordt een gedeelte van het water bij natuurgebied de Kooij ingelaten. De naam de Kooij is een verwijzing naar het reeds lang verdwenen gebruik van dit gebied als eendenkooi. Daar waar de Helbeek de St.-Maartensweg kruist, ligt het watervalletje waar het water de keus heeft om via de bypass naar de molenbeek te stromen of afhankelijk van het peil van het Molendalsvijvertje daar naar toe te stromen.

Tekst en afbeeldingen: Peter Pouwels

Vlaams-Brabantse dag

Zaterdag 10 oktober was er een Vlaams-Brabantse contactdag georganiseerd. Dit gezamenlijke evenement wordt om beurten gehouden in Vlaanderen en Noord-Brabant. Weer geniet dit evenement van een grote belangstelling. De dag startte in het plaatsje Schaffen, alwaar de Brabantse gasten werden verwelkomd door de burgemeester Jan Laurys.
In zijn toespraak benadrukte hij de broederschap die er bestond, toen beide gebiedsdelen nog bij elkaar hoorden in één hertogdom (Hertog Hendrik I). Deze eenheid is nog terug te vinden in de type molens aan beide zijde van de grens. De standerdmolen is in het Vlaamse land goed vertegenwoordigd. Het is de bedoeling om, na deze toespraak, een vijftal molens te gaan bezichtigen. Als eerste de Kostverloren molen (standerdmolen). Maar een klein stukje lopen, gaf de burgemeester nog aan. Net toen iedereen buiten was begon het te spetteren, maar als echte Hollanders liepen we allemaal stug door. Na 300 meter op weg te zijn, barstte de hemel echt open en liet een stortvloed aan water op ons neerdalen. Iedereen schoot weg onder afdakjes en carports. Er liepen ook mensen, al keuvelend, door. Deze waren later haast niet meer te herkennen i.v.m. doorgelopen mascara en platgeregend haar. Een enkele Belg haalde zelfs zijn auto onder de carport vandaan om ons te kunnen laten schuilen. De wandeltocht bleek nog ruim 1 km te zijn en dat is in een stortbui nog een aardig stukje. Door de consternatie liep het programma gelijk een beetje uit en werd de groep aardig uit elkaar gedreven. Middels de vertrouwde TomTom en een goede routebeschrijving heeft toch iedereen de molens kunnen vinden en was daarna op tijd binnen voor het diner. Jammer dat 4 van de 5 molens standerdmolens waren. Dat waren, na de Kostverloren molen in Schaffen, de Lindenmolen in Diest (standerd), de Gempenmolen (bovenslagwatermolen) in St.-Joris Winge, Heimolen (standerd) in Langendorp en de Moedermeule in Gelrode waar we een boerenmaaltijd voorgeschoteld kregen. Er was ook nog aan vegetarische gerechten gedacht door de gastheren. Deze dag had ons zo hongerig gemaakt dat alles er wel in ging. Na deze inspannende dag, met aardig wat kilometers achter de rug, vertrok het gezelschap rond 20.00 uur weer huiswaarts naar het gezellige Brabant waar het licht nog brandt. In ons mooie Limburg was het helaas stikdonker.

Rob Snel

Molenpoëzie

Het valt niet mee om aan een paginavullend gedicht te komen. Vandaar dat noodgedwongen de toevlucht wordt genomen tot de wat kleinere rijmpjes. Tijdens mijn verblijf in Zeeland kwam ik op de molen van Meliskerke de navolgende pennenvruchten tegen.

FH

Kruirad Vangstuk Bonkelaar
Koningspil Kroonwiel Wuifelaar
Maalderij en Molenkolk
Op de meelzolder het juiste volk
Goede wind of voldoende water
Het gehele jaar
Dat wenst elke Molenaar

De molenaar hij slaaft en wroet
Doet dat in gevaar van lijf en goed
Hij is bij dag en nacht steeds wakker
En hoort geklaag van boer en bakker
Maar als God de wind laat waaien
Die over land en waat'ren zweeft
Zal hij de wieken laten draaien
Om 't graan te malen
Wat God de mens tot voedsel geeft.

Peter Pouwels kwam op molen De Goede Hoop te Mijnsheerenland het volgende gedicht tegen:

Wanneer het stil is en niet waait
En de molen niet meer draait
Dan ziet men hier en daar bij hopen
Allemaal boeren, en bakkers lopen.
Roepende met veel misbaar
Waar duivel blijft de molenaar.

Aan de licht

Karel Siebers

Mijn naam is Karel Siebers, 46 jaar en ik ben vrijwillig molenaar op de Bovenste Plasmolen. Samen met mijn collega vrijwillig molenaar Peter Pouwels en machinist Theo v.d. Berg draai ik van april t/m oktober elke 2e zondag van de maand en natuurlijk met de molendagen de watermolen.

Eigenlijk had ik niet zozeer een molenvirus, maar omdat ik voor mijn werk en opleiding in de veevoersector werk(te) in verschillende functies werd ik gevraagd, door iemand die zich destijds ook aangemeld had, of ik interesse had de in ere herstelde molen te gaan draaien en de opleiding tot vrijwillig molenaar te gaan volgen.

Ik heb dit toen gedaan en heb in mijn opleiding op verschillende molens mijn maaluurtjes gemaakt o.a. in Baarlo, Grathem en ook op de molen in Plasmolen; o.l.v. Joost Schoenmakers kreeg ik mijn instructie in het malen.
In 2001 heb ik mijn examen gedaan op de Collse watermolen in Eindhoven, waarna ik mijn diploma haalde.
Inmiddels was de opening van De Bovenste Plasmolen een feit en ben ik vanaf de opening destijds al betrokken bij het wel en wee daar.

In 2002 kwam er versterking, Peter Pouwels volgde de opleiding ook en kwam bij de Bovenste Plasmolen draaien. Hij is inmiddels niet meer weg te denken, samen met machinist Theo v.d. Berg.
Ook het echtpaar Fiep en Emma v.d. Biezen staat ons altijd met raad en daad bij en ondersteunt ons op alle manieren daar.

Ik moet wel zeggen dat ik niet zo fanatiek ben als de andere molenaars, mede doordat ik met mijn echtgenote en dochtertje van 8 jaar, nog een andere hobby heb die veel tijd (en geld) kost en waar ook menig uurtje in gaat zitten, nl. het hebben van twee pony's en een paard.
Met mijn minitractor (ook hobby) verstouw ik veel werk zoals gras maaien, frazen, slepen enz. En vaak kan ik daar alleen 's avonds en om het weekend (mijn vrouw werkt in het weekend) aan werken, zodat het best veel tijd kost en de molen soms erbij inschiet.

In mijn dagelijks leven werk ik bij Nutreco in Heyen als medewerker Pilot Plant. Veel molens bij ons in de omgeving worden van maalgoed voorzien door Nutreco/H UTD. En zo ook onze molen.

Het valt me wel op dat sinds de molen op zondag geopend is (eerder was het altijd op zaterdag) we veel meer aanloop hebben en ook mijn enthousiasme groter is geworden. Doordat veel mensen dan interesse tonen en ik dan mijn uitleg kan geven, geniet ik van alles rondom de molen en is de dag veel te snel voorbij.

Dit jaar is de molen 10 jaar officieel geopend en ik hoop nog jaren samen met Peter, Theo en familie Verbiezen te malen. Met z'n allen hebben we een mooie hobby en een fantastische toeristische attractie in de kop van Noord-Limburg.

Molens in de regio

Bij de molens die niet in het overzicht voorkomen, waren er deze keer geen bijzonderheden te melden.

De Jan van Cuijk te Cuijk

In de vorige Molenvriend konden we mededelen dat er spoedig een start gemaakt kon worden met de restauratie van de molen. Nu is bekend dat de aanbesteding inmiddels heeft plaatsgevonden en de werkzaamheden uitgevoerd zullen gaan worden door de firma Van de Horst uit Langenboom. Zoals de planning er nu uitziet zal er nog voor het einde van het jaar gestart gaan worden met de werkzaamheden. De plaatsing van een nieuwe lange en korte spruit dreigen wat vertraging in de planning te veroorzaken. De beide spruiten zullen nog voor het gereedkomen van de restauratie uitgevoerd moeten gaan worden. De aanbesteding hiervan heeft nog niet plaats gevonden. Drukke werkzaamheden van de benaderde molenmakers betekenen vooralsnog enig gevaar. Voor de restauratie zal de gemeente Cuijk een bedrag van € 130.000,- , exclusief de kosten van de spruiten, op tafel moeten leggen. De gemeente Cuijk heeft toegezegd om voor het jubileumweekend, dat gepland staan voor 28 en 29 augustus 2010, de molen weer in een goede conditie op te leveren. Besloten is om de molen weer in een oude kleurstelling te laten schilderen.

De Bergzicht te Gassel

Na de bouwvakvakantie is men begonnen met de reparatie van de molen. Nadat de rietdekker de steiger had geplaatst heeft de firma Beijk de lange spruit vervangen en vervolgens de lange schoren zodanig bevestigd dat de staart omhoog is gekomen. Hierdoor wordt voortaan voorkomen dat de hoeken van het achtkant tijdens het kruien geraakt worden, zoals in het verleden het geval was.

Hierna heeft de rietdekker de kap en drie velden voorzien van een nieuw rietdek waarbij tevens een aantal rietlatten zijn vervangen.
Tijdens het schoonmaken van de kapzolder en in het bijzonder de kruivloer en het kruiwerk door Jan en Jos, kwam duidelijk aan het licht (er zat geen riet meer op het dak), dat de oude keerkuip nog een paar keerrollen i.p.v. neuten had. Zie hiervoor bijgaande foto.
Tijdens de stilstand van de molen is er onderhoud gepleegd waarbij o.a. alle kammen en staven gesmeerd zijn met bijenwas en alles uiteraard goed schoongemaakt is. Jan hoopt dat er eind november weer gedraaid kan worden.

Het is de bedoeling dat de molen in het voorjaar van 2010 geschilderd wordt.

Keerrol in de molen van Gassel

De Reus te Gennep

De laatste maand hebben we de steen gelicht. We hebben de stenen gescherpt, dit was ook nodig omdat er bijna geen profiel meer aanwezig was. De vier-taksrijn hebben we er ook uitgehakt omdat een tak onder de loper uitsprong en zo de ligger raakte bij het draaien. De rijn dieper ingehakt en opnieuw afgesteld en aangegoten met gips. Dit was een karwei dat we nog nooit gedaan hadden. Maar na enkele pogingen is het nu gelukt.

Harry Kaak

De Gerarda te Heijen

De laatste nieuwe houten kruipalen zijn inmiddels ook ingegraven, en de oude ijzeren kruipalen zijn afgeslepen met een slijpschijf.

De Lindense stellingmolen te Katwijk

Hij is te koop, het woonhuis met daarop de stellingmolen en de bijgebouwen. Door hun hoge leeftijd was het wonen in de molen voor de heer en mevrouw Van Kempen te zwaar en zijn zij kleiner gaan wonen. De makelaar Smedema uit Gennep heeft nu de schone uitdaging om een geschikte koper te vinden.

Koper of geen koper, de twee molenaars zijn nog gewoon actief en draaien hun rondjes en doen het onderhoud. In de afgelopen periode is de molenmaker, Harrie Beijk, op de molen geweest om een begroting te maken wat er aan onderhoud moet worden uitgevoerd. Zo zal een van de schoren vervangen moeten worden. Deze schoor hebben we verstevigd zodat we toch nog kunnen kruien tot het moment dat hij vervangen zal gaan worden. Al de vier voorzomen, die we al eerder gerepareerd hadden, hebben we nu in een mooie rode kleur geschilderd. Een aantal versleten hoektouwen van de zeilen hebben we vernieuwd. We hebben deze hoektouwen gemaakt van een oud lijk (het klinkt luguber maar is het niet) en om van het gezeur af te zijn dat de takelingen er af getrokken worden hebben we er eindsplitsen op gezet. Nu maar afwachten of dit bevalt.

De Maasmolen te Nederasselt

Op 18 september 2009 was de herdenkingsdag van operatie "Marketgarden" te Nederasselt. Er werden parachutisten gedropt en er waren veel veteranen op de been. De molen was ter gelegenheid van deze memorabele dag versierd met vlaggen en draaide lekker in een matig windje. Hierdoor trok de molen aardig wat aandacht en werden er veel foto's geschoten, zie mijn verhaal in deze Molenvriend. We hebben de staart, trap en de trapleuningen van de molen geschilderd en zijn daarbij goed geholpen door de aalscholvers. De traptreden waren binnen de kortste keren weer van diep zwart tot helder wit bescheten. Voor de Maasmolen is het subsidierapport binnengekomen en we hebben, subsidie inclusief de investering van de eigenaar, € 64.000 te besteden voor de komende 6 jaar. De eerste opdrachten zijn direct de deur uitgegaan naar molenmaker Coppes. Deze zou zo spoedig mogelijk beginnen met het doorhalen van de roeden en reparatie van het dak. Voor het komend voorjaar staat het schilderwerk op de rol, eerst het stormbint met zomen. Ook wordt de spruitbalk op de trap vervangen en kan de galerij weer goed worden opgebouwd. Frans en ik hebben besloten om tijdens de winterperiode van 1 november tot 1 maart niet meer op de dinsdagmorgen te draaien.

Rob Snel

De Vooruitgang te Oeffelt

Voor de opleiding tot vrijwillig molenaar zijn de volgende leerlingen in opleiding: Frans Rademakers (Boxmeer), Andries Bongers (Zeeland), Bea Tilanus (Mheer), Jos Kuijpers (Ravenstein) en Axel Gindera (Duisburg Dld).

De nieuwe molenzeilen zijn klaar en opgehangen. Als de rek eruit is worden ze nog eens afgesteld om de plooien eruit te werken. Met het maken van de zeilen hebben we publiciteit gehad met een foto in de Gelderlander. Verder is een foto opgenomen in de Rabo kalender van 2009.

De Korenbloem te Oploo

In de zijwanden zijn enkele nieuwe planken gezet. Door grote krimp van de oude waren er behoorlijke spleten in gekomen. Als het flink regende met veel wind dan kwam het water naar binnen. Niet goed dus voor het hout.
Er is een nieuw vangtouw gemonteerd. Onze technische commissie is druk bezig met het gevlucht. Op termijn moeten de oude Potroeden worden vervangen en we zijn aan het bekijken of er weer geklonken roeden voor in de plaats kunnen komen. Het onderzoek naar de geschiedenis loopt nog. We hebben van het Prins Bernhard Cultuurfonds een jaar langer gekregen om het onderzoek te doen. Geregeld wordt er spelt gepeld en gemalen. Er is een nieuw product toegevoegd, het zgn. "speltrijst".

De watermolen te Oploo

Begin november is er begonnen met het slopen van

het dak. Dit wordt gefaseerd uitgevoerd, met iedere keer een kwart dak. Van tevoren heeft de aannemer binnenin de balken geïnspecteerd en waar nodig vervangen. Flinke stukken muurplaat en gordingen zijn vervangen op de traditionele manier met pen- en gatverbindingen.
Dankzij goede contacten met het Waterschap Aa & Maas zal in 2010 de molenbeek worden uitgebaggerd. Er zit een behoorlijke laag slib in. We kunnen ook constateren dat de waterkwaliteit steeds beter wordt. De metselwerkzaamheden van de heemschuur bij de watermolen vorderen gestaag.

De Luctor et Emergo te Rijkevoort

Rondom de vorig jaar vernieuwde stelling is de bliksemafleider opnieuw aangebracht, de stelling is iets groter geworden waardoor de bliksemafleider ook 'mee moest groeien'. Verder heeft Beijk enkele punten in de planning opgenomen, zoals vernieuwing van kluften en ander houtwerk aan het gevlucht. De band 'Rotting Toons' heeft in de molen en op de stelling hun nieuwe videoclip opgenomen, wij zijn benieuwd naar het resultaat.
Op 13 september, monumentenweekend, was het 'Rijkevoortse dag', op deze dag werd de museumwinkel van de erven Verbruggen geopend, schuin tegenover de molen. Rondom deze opening waren tal van activiteiten georganiseerd met aardig wat bezoekers, op de molen kwamen deze dag zo'n 350 bezoekers. Ook werd op zorgboerderij 'An 't hoag' tarwe gedorst met de dorskast. Een deel van deze tarwe wordt in de Rijkevoortse molen gemalen. De museumwinkel is regelmatig geopend voor groepen en ook is er een arrangement mogelijk met een winkel- en een molenbezoek, verzorgd door theehuis 'De theemuts'. Dit heeft ons al enkele bezoekersgroepen gebracht. Mari is een carrière begonnen als fotomodel en heeft model gestaan voor de nieuwe weekkalender van de gemeente Boxmeer. Van de erven van de familie Verbruggen hebben we uit de oude bakkerij een ijzeren as met drie lagers en twee houten poelies gekregen, deze as hangt inmiddels op de graanzolder. De twee nieuwe zeilen die besteld zijn zullen zeer binnenkort geleverd worden, als u dit leest zijn ze waarschijnlijk al voorgelegd.

De Heimolen te Sint-Hubert

De Heimolen is in september weer gaan draaien na twee maanden te hebben stilgestaan. De firma Beijk heeft de eerste fase van de restauratiewerkzaamheden afgerond. De balkkoppen zijn allemaal gerepareerd, ook het hout van het voor- en achterkeuvelens is vervangen. Op de foto is goed te zien hoe het rotte hout is verwijderd en met glasvezelstaven wordt versterkt voordat het met epoxyhars wordt aangegoten. De roedes zijn doorgehaald, geschilderd en van nieuwe keerklossen en wiggen voorzien. Volgens planning zouden op de Potroede nieuwe windborden komen en alles wat er slecht aan was vervangen gaan worden. Maar de roede is voor de komende jaren al voor vervanging opgevoerd en is in zo'n slechte toestand, dat er nu besloten is om de windborden tijdelijk op te lappen. Bij Beijk lagen nog de oude windborden van de omgewaaide Zeldenrust op de werf en deze zitten nu op de Heimolen. Voor de veiligheid is er nu ook een houten hek boven de invaart geplaatst. De molen kan momenteel niet malen omdat de staven van het steenrondsel vervangen moeten worden. Voor het volgend jaar staat op de planning om dan de schijven van het steenrondsel te vervangen. Dat is dubbel werk, daarom is reparatie hiervan uitgesteld tot volgend jaar.

Harrie Beijk is nu bezig met de voorbereiding van fase 2 van het restauratieprogramma en dit zal waarschijnlijk het komende jaar uitgevoerd worden. Zoals je nu kunt lezen is er de komende jaren nog volop werk aan de winkel. Ook is er onlangs een inventarisatie geweest voor de RI&E map en wij wachten af wat hier allemaal uit zal komen en wat er aangepast moet worden voor de veiligheid. In de vorige Molenvriend is ook de herbouw van het oude pakhuis bij de Heimolen ter sprake gekomen, wij hopen in de volgende Molenvriend meer hierover te kunnen vertellen en natuurlijk of het wel doorgang kan vinden.

De watermolen te Vierlingsbeek

In de toekomst zal het waterrad van de voormalige watermolen een generator aandrijven, om zo elektriciteit op te wekken. In een volgend nummer hopen wij hier uitvoeriger op terug te komen.

Reparatie van een balkkop in de Heimolen

De Hamse molen te Wanroij

Enige tijd geleden is het mededelingenbord gestolen. Er is een zeil tussen de askop gekomen, de molenaars hebben nu vier nieuwe zeilen besteld. Beijk heeft de hele molen nagezien o.a. nieuwe waterborden, bouten door de steenbalk, wiggen van het hekwerk aangeslagen. Hans Titulaer is bezig met het billen van de steen van de achtermolen.

Op 5 december is het toelatingsexamens van het Gilde van Vrijwillige Molenaars op de Hamse molen afgenomen. De kandidaten Wim Scharroo, Charles de Theije, Rob van de Veeken en Ley Deerns zijn geslaagd. Het heeft vrijwel de hele dag geregend, maar er was wel een mooie wind.

Mari Goossens en Marko Sturm

Nieuw informatiebord

In het kader van onze nieuwe naam en ons nieuwe logo is er een nieuw informatiebord samengesteld met daarop recente foto's van de molens in onze regio. Het bord willen we gebruiken bij onze presentatie als vereniging, maar ook bij molenactiviteiten in de regio.

De molenfoto's staan gegroepeerd per gemeente en daarbinnen geografisch. Rechts van de Maas en van de poster: boven de gemeente Heumen en opzij, de nieuw te vormen gemeente Mook, Gennep en Bergen (voor ons Afferden).
Boven links Grave (Gassel), daarnaast de drie molens van Cuijk met de romp van De Hoop die volgens recente berichten in deze staat geconserveerd gaat worden. D.w.z. schoongemaakt, het voegwerk bijgewerkt en het "dak" waterdicht en de romp vogeldicht gemaakt. Misschien is dit het begin van een volledig herstel.
Onder Cuijk vinden we de drie molens van de gemeente Boxmeer met het rad van Vierlingsbeek.
In de linkeronderhoek staan de molens van St.-Anthonis met daarboven die van de gemeente Mill.
Van de draaiende bij ons aangesloten molen(aar)s worden deze foto's grotendeels ook gebruikt voor de nieuwe ansichtkaarten.
De standplaats van het bord is, als het niet in gebruik is, de molen Luctor et Emergo in Rijkevoort.

Mari Goossens

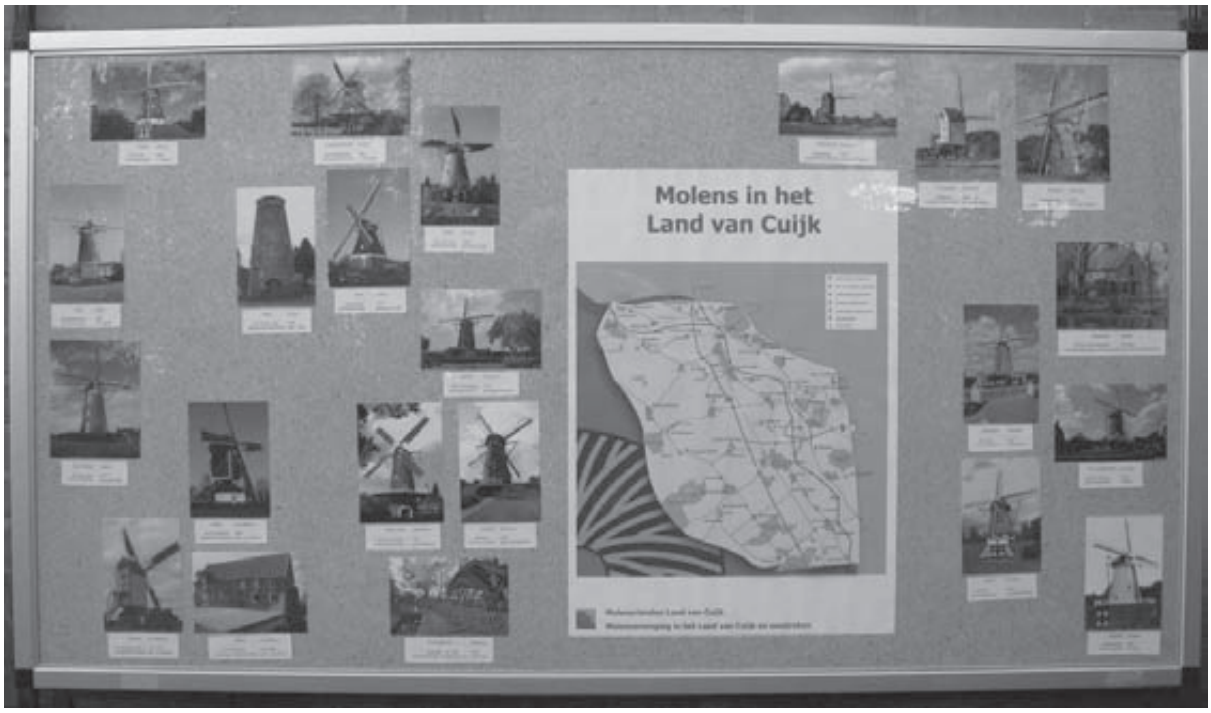

Molenbezoek in de regio

Ronde stenen bergmolen "Nooitgedacht" te Afferden
Openingstijden: vrijdagmiddag 13:00 tot 16:00 uur
Molenaar(s): Harrie Beijk en Harry Kaak
Telefoonnummer(s): resp. 0485-531910 en 0485-516619

Ronde stenen bergmolen "Martinus" te Beugen
Openingstijden: zaterdagmiddag van 14:00 tot 17:00 uur
Molenaar(s): Frits Harteman; Hans Heijs; Robert Hoffman en Marko Sturm
Telefoonnummer(s): resp. 0485-572271; 0485-577330 en 0485-573616

Ronde stenen bergmolen "Jan van Cuijk" te Cuijk
Openingstijden: zaterdag 9:30 tot 16:00 uur
Molenaar(s): Stefan Willems
Telefoonnummer(s): 0485-318028

Achtkante bergmolen "Bergzicht" te Gassel
Openingstijden: 1e en 3e donderdag van de maand van 10:00 tot 15:00 uur
Molenaar(s): Jan van Haren en Jos van der Heyden
Telefoonnummer(s): 0486-472419 en 06-19499455

Ronde stenen bergmolen "De Reus" te Gennep
Openingstijden: woensdagmiddag van 13:00 tot 16:00 uur
Molenaar(s): Harry Kaak en Jan Coopmans
Telefoonnummer(s): resp. 0485-516619 en 0485-511760

Zeskante bergmolen "Mariamolen" te Haps
Openingstijden: zaterdag- of zondagmiddag van 15:00 tot 18:00 uur
Molenaar(s): Don Werts; Robbert en Sytske Verkerk
Telefoonnummer(s): resp. 0485-322460 en 0485-313647

Achtkante bergmolen "Gerarda" te Heijen
Openingstijden: zaterdagmiddag van 13:00 tot 16:00 uur
Molenaar(s): Harry Kaak
Telefoonnummer(s): 0485-516619

Achtkante stellingmolen te Linden / Katwijk
Openingstijden: zaterdagmiddag van 13:30 tot 17:00 uur
Molenaar(s): Peter Simons
Telefoonnummer(s): 0485-313673

Ronde stenen bergmolen "De Korenbloem" te Mill
Openingstijden: niet geopend voor bezoek (in restauratie)
Molenaar(s): geen

Standerdmolen "Maasmolen" te Nederasselt
Openingstijden: zaterdagmiddag van 12:00 tot 17:00 uur
dinsdagmorgen van 9:00 tot 12:00 uur
Molenaar(s): Frans Heessen en Rob Snel
Telefoonnummer(s): resp. 024-6961217 en 024-3582526

Ronde stenen bergmolen "De Vooruitgang" te Oeffelt
Openingstijden: zaterdagmorgen van 10:00 tot 13:00 uur (winter) of 9:00 tot 12:00 uur (zomer)
Molenaar(s): Theo van Bergen en John Houben
Telefoonnummer(s): resp. 0485-361718 en 0485-320994

Standerdmolen "De Korenbloem" te Oploo
Watermolen te Oploo
Openingstijden: zaterdagmorgen van 09:00 tot 12:00 uur
Molenaar(s): Jan van Riet; Piet Geenen
Telefoonnummer(s): resp. 0485-383551 en 0485-382891

"De Bovenste Plasmolen" te Plasmolen
Openingstijden: iedere tweede zaterdag van de maand van 11:00 tot 16:00 uur (van mei tot en met oktober)
Molenaar(s): Karel Siebers en Peter Pouwels
Telefoonnummer(s): resp. 024-6963357 en 024-3974266

Ronde stenen stellingmolen "Luctor et Emergo" te Rijkevoort
Openingstijden: dinsdagmiddag van 13:00 tot 17:00 uur zondag van 10:00 tot 13:00 uur
Molenaar(s): Mari Goossens en Paul Verheijen
Telefoonnummer(s): 0485-573815

Ronde stenen bergmolen "De Heimolen" te Sint-Hubert
Openingstijden: zaterdagmiddag van 14:00 tot 17:00 uur
Molenaar(s): Harry Daverveld en Walter Cornelissen
Telefoonnummer(s): 0485-453353 en 0485-478818

Ronde stenen bergmolen "Rust na Arbeid" te Ven-Zelderheide
Openingstijden: zaterdagmiddag van 13:00 tot 17:00 uur
Molenaar(s): Ludger Pauls
Telefoonnummer(s): 0485-515789

Standerdmolen "De Hamse Molen" te Wanroij
Openingstijden: zaterdag van 10:00 tot 14:00 uur
Molenaar(s): Jan Selten en Jos Verberk
Telefoonnummer(s): resp. 0485-452587 en 0485-578243

N.B. De openingstijden zijn slechts een indicatie. In sommige gevallen is/zijn de molenaar(s) niet of op een ander tijdstip aanwezig. Wilt u zeker zijn van een bezoek aan de molen, dan adviseren wij u telefonisch contact op te nemen met de desbetreffende molenaar(s).

(advertentie)

bol
accountants teamplayers

Boxmeer
Spoorstraat 73, 5831 CK Boxmeer
Postbus 142, 5830 AC Boxmeer
T: (0485) 56 12 00
F: (0485) 56 12 05
E: info@bolaccounts.nl
I: www.bolaccounts.nl
Ook gevestigd in Schijndel en Venray

persoonlijk professioneel prestatiegericht

(advertentie)

BEIJK
molenmakers
houtrestaurateurs

Beijk Molenbouw BV
Rimpelt 15a
5851 EK AFFERDEN
tel. 0485-531910
fax 0485-532305

(advertentie)

Als je vooruit wilt in de veehouderij, kom dan eens met Hendrix praten.

Natuurlijk moet uw voerleverancier verstand hebben van voer. Maar hij moet ook met verstand van zaken kunnen meepraten over huisvesting, gezondheid, bedrijfsontwikkeling en milieu. Want uw bedrijfsresultaten hangen van veel meer af dan van voer alleen.
De Legpluimveegroep durft verder te kijken dan het voer dat zij leveren. Zij hebben een praktische kijk op hoe je een boerenbedrijf gezond kunt houden, nu én in de toekomst. Dat wordt des te belangrijker nu het er steeds meer om draait om de kosten te beheersen.

Hendrix

Legpluimveegroep
Hoofdstraat 4
6598 AD Heijen
telefoon 0485-490777

a nutreco company